



מקור המאמר בזהר פרשת וישב דף קפט ע"א-ב
הקב"ה שומר את הצדיקים

וַיְהִי י"ב אֶת יוֹסֵף וַיְהִי אִישׁ מְצַלִּיחַ וַיְהִי בְּבֵית אֲדֹנָיו
וְגו'. רַבִּי יוֹסֵי פֶתַח, (תהלים לז) כִּי ה' אֱהָב מְשַׁפֵּט
וְלֹא יַעֲזֹב אֶת חֲסִידָיו לְעוֹלָם נִשְׁמְרוּ. הֲאִי קָרָא
אוֹקְמוּהָ בְּאַבְרָהָם, אֶת חֲסִידָיו, חֲסִידוֹ כְּתִיב, וְהָא
אֶתְמַר.

תָּא חֲזִי, בְּכָל אֶתְר דְּצַדִּיקָא אֲזִיל, קְדָשָׁא בְּרִיךְ
הוּא נָטִיר לֹון וְלֹא שָׁבִיק לֹון. דְּוֹד אָמַר, (תהלים
ג) גַּם כִּי אֵלֶךְ בְּגִיא צַלְמוֹת לֹא אִירָא רַע כִּי אֶתְה
עַמְדִי שְׁבִטָךְ וּמִשְׁעֲנִתְךָ וְגו'. בְּכָל אֶתְר דְּצַדִּיקָא
אֲזִיל, שְׁכִינְתָא אֲזִיל עִמָּהוֹן וְלֹא שָׁבִיק לֹון.

יוֹסֵף אֲזִיל בְּגִיא צַלְמוֹת וְנַחְתוּ לִיהּ לְמִצְרַיִם,
שְׁכִינְתָא הֲוֹת עִמָּיה. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, וַיְהִי
י"ב אֶת יוֹסֵף. וּבְגִין דְּהֲוֹת עִמָּיה שְׁכִינְתָא בְּכָל מַה
דְּהֲוֹת עָבִיד הָוֹה מְצַלַּח בִּידֵיהּ. דְּאֶפְלוּ מָאי דְּהֲוֹת
בִּידֵיהּ וְהָוֹה תָּבַע לִיהּ מְאִרִיהּ בְּגוּוֹנָא אַחְרָא, הָוֹה
מִתְהַפֵּךְ בִּידֵיהּ לְהֵהוּא גּוּוֹנָא דְרַעוּתָא דְמְאִרִיהּ הָוֹה
רַעִי בֵיהּ. כְּמַה דְאַתְּ אָמַר, וַיִּרָא אֲדֹנָיו כִּי י"ב אֶתּוֹ
וְכָל אֲשֶׁר הוּא עֲשָׂה י"ב מְצַלִּיחַ בִּידוֹ, מְצַלִּיחַ בִּידוֹ
וְדָאי, כִּי י"ב אֶתּוֹ.

וַיְהִי ה' אֶת יוֹסֵף וַיְהִי אִישׁ
מְצַלִּיחַ וַיְהִי בְּבֵית אֲדֹנָיו
וְגו'. רַבִּי יוֹסֵי פֶתַח, (תהלים לז)
כִּי ה' אֱהָב מְשַׁפֵּט וְלֹא יַעֲזֹב
אֶת חֲסִידָיו לְעוֹלָם נִשְׁמְרוּ.
הַפְּסוּק הַזֶּה בְּאַרוּהוּ
בְּאַבְרָהָם. אֶת חֲסִידָיו, כְּתוּב
חֲסִידוֹ, וְהֲרִי נִתְבָּאָר.

בֹּא רֵאָה, בְּכָל מְקוֹם
שֶׁהַצַּדִּיקִים הוֹלְכִים, הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא שׁוֹמֵר אוֹתָם וְלֹא
עוֹזֵב אוֹתָם. דְּוֹד אָמַר (ש"ס כג)
גַּם כִּי אֵלֶךְ בְּגִיא צַלְמוֹת לֹא
אִירָא רַע כִּי אֶתְה עַמְדִי
שְׁבִטָךְ וּמִשְׁעֲנִתְךָ וְגו'. בְּכָל
מְקוֹם שֶׁהַצַּדִּיקִים הוֹלְכִים,
הַשְׁכִּינָה הוֹלְכַת עִמָּהֶם וְלֹא
עוֹזֶבֶת אוֹתָם.

יוֹסֵף הֵלֵךְ בְּגִיא צַלְמוֹת
וְהוֹרִידוּ אוֹתוֹ לְמִצְרַיִם -
הַשְׁכִּינָה הִיטָה עִמּוֹ, זֶהוּ
שְׁכַתוֹב וַיְהִי ה' אֶת יוֹסֵף.
וּמִשׁוֹם שֶׁשְׁכִּינָה הִיטָה עִמּוֹ
- בְּכָל מַה שֶׁהִיָּה עוֹשָׂה, הִיָּה
מְצַלִּיחַ בִּידוֹ. שְׁאֶפְלוּ מַה

שֶׁהִיָּה בִּידוֹ וְהִיָּה מְבַקֵּשׁ אוֹתוֹ אֲדוֹנוֹ בְּגוּוֹן אַחַר - הִיָּה מִתְהַפֵּךְ בִּידוֹ לְאוֹתָהּ הַצּוֹרֶה שְׂרָצוֹן
אֲדוֹנוֹ הִיָּה רוֹצֵה בָּהּ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּרָא אֲדֹנָיו כִּי ה' אֶתּוֹ וְכָל אֲשֶׁר הוּא עֲשָׂה ה' מְצַלִּיחַ
בִּידוֹ. מְצַלִּיחַ בִּידוֹ וְדָאי, כִּי ה' אֶתּוֹ.

תָּא חַוִּי, וַיַּדַּע אֲדָנָיו כִּי יִי אֶתּוֹ לֹא כְּתִיב, אֲלֵא וַיִּרְא אֲדָנָיו, דְּהָא בְּעֵינָיו הָוָה חָמֵי עוֹבְדָא דְנַסִּין בְּכָל יוֹמָא דְקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֶבֶד בְּיָדֵיהּ, וְעַל דָּא וַיְבָרַךְ יִי אֶת בֵּית הַמְצָרִי בְּגַלְל יוֹסֵף. קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נָטִיר לֹון לְצַדִּיקָא וּבְגִינְהוֹן נָטִיר לֹון לְרִשְׁעֵיָא, דְּהָא רִשְׁעֵיָא מִתְּבַרְכִין בְּגִינְהוֹן דְּצַדִּיקָא. בְּגוֹוְנָא דָּא כְּתִיב, (שמואל ב 1) וַיְבָרַךְ יִי, אֶת בֵּית עֶבֶד אָדָם [הַגִּתִּי], בְּעֶבֶר אַרְוֹן הָאֱלֹהִים.

צַדִּיקָא, אַחֲרַנִּין מִתְּבַרְכִין בְּגִינְיֵיהוּ, וְאִינּוֹן לֹא יִכְלוּ לְאַתְוֹנָא (ס"א לְאַשְׁתְּזָבָא) בְּזִכּוֹתֵיהוּ, וְהָא אִוְקְמוּתָהּ. יוֹסֵף אֶתְבָּרַךְ מֵאַרְיָה בְּגִינְיָהּ, וְאִיהוּ לֹא יִכִּיל לְאַשְׁתְּזָבָא בְּזִכּוֹתֵיהּ מִנְיָה וּלְנַפְקָא לְחִירוֹ.

וּלְבַתֵּר אָעִיל לִיָּה בְּבֵית הַסְּהָר כְּמָה דְאַתְ דְּאִמְר (תהלים קח) עָנּוּ בְּכַפְּל רַגְלוֹ בְּרָזַל בָּאָה נַפְשׁוֹ, עַד דְּלְבַתֵּר קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶפִּיק לִיָּה לְחִירוֹ וְשִׁלְטִיָּה עַל כָּל אַרְעָא דְמְצָרִים. וּבְגִין כֶּךָ כְּתִיב וְלֹא יַעֲזֹב אֶת חֲסִידָיו לְעוֹלָם (דף קפט ע"ב) נִשְׁמְרוּ, חֲסִידוֹ כְּתִיב וְאַתְמַר. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָגִין עַלֵּיָהּ דְּצַדִּיקָא, בְּעַלְמָא דִּין וּבְעַלְמָא דְאַתִּי. דְּכְתִיב, (תהלים ה) וַיִּשְׁמָחוּ כָּל חוֹסֵי בְךָ לְעוֹלָם יִרְנְנוּ וְתַסֵּף עָלֵינוּ וַיַּעֲלֵצוּ בְךָ אוֹהֲבֵי שְׁמֶךָ:

מְצָרִים. וּמִשׁוּם כֶּךָ כְּתוּב וְלֹא יַעֲזֹב אֶת חֲסִידָיו לְעוֹלָם נִשְׁמְרוּ. כְּתוּב חֲסִידוֹ וְנִתְבָּאָר, וְהַקְדוּשׁ בְּרִיךְ הוּא מִגֵּן עַל הַצַּדִּיקִים בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, שְׁכַתוּב (תהלים ה) וַיִּשְׁמָחוּ כָּל חוֹסֵי בְךָ לְעוֹלָם יִרְנְנוּ וְתַסֵּף עָלֵינוּ וַיַּעֲלֵצוּ בְךָ אוֹהֲבֵי שְׁמֶךָ.

בָּא רָאָה, וַיַּדַּע אֲדָנָיו כִּי ה' אֶתּוֹ לֹא כְּתוּב, אֲלֵא וַיִּרְא אֲדָנָיו, שְׁהָרִי בְּעֵינָיו הָיָה רוּאָה מַעֲשֵׂה נְסִים בְּכָל יוֹם שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה בְּיָדוֹ, וְעַל כֵּן וַיְבָרַךְ ה' אֶת בֵּית הַמְצָרִי בְּגַלְל יוֹסֵף. הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שׁוֹמֵר אֶת הַצַּדִּיקִים, וּבְגַלְלָם הוּא שׁוֹמֵר אֶת הַרְשָׁעִים, שְׁהָרִי הַרְשָׁעִים מִתְּבַרְכִים מִשׁוּם הַצַּדִּיקִים. כְּמוֹ כֵּן כְּתוּב (שמואל-ב 1) וַיְבָרַךְ ה', אֶת בֵּית עֶבֶד אָדָם, [הַגִּתִּי] בְּעֶבֶר אַרְוֹן הָאֱלֹהִים.

הַצַּדִּיקִים, מִתְּבַרְכִים הָאֲחֵרִים בְּגַלְלָן, וְהֵם לֹא יִכְלוּ לְהַזְוֹן [ס"א לְהַנְצִיל] בְּזִכּוֹתָם, וְהָרִי פִרְשׁוּתָהּ. יוֹסֵף הִתְבָּרַךְ אֲדוֹנּוֹ בְּגַלְלוֹ, וְהוּא לֹא יִכִּיל לְהַנְצִיל מִמֶּנּוּ בְּזִכּוֹתוֹ וּלְצִאת לְחֵרוֹת.

וְאַחַר כֶּךָ הַכְּנִיס אוֹתוֹ לְבֵית הַסְּהָר, כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר (תהלים קח) עָנּוּ בְּכַפְּל רַגְלוֹ בְּרָזַל בָּאָה נַפְשׁוֹ, עַד שְׁלֵאֲחַר מִכֵּן הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הוֹצִיא אוֹתוֹ לְחֵרוֹת וְהִשְׁלִיט אוֹתוֹ עַל כָּל אַרְצֵי מְצָרִים.